

Бр.-Нр. 0202-1369

18.07 2024 год./viti
Скопје/Shkup

Врз основа на член 17 став 4 алинеја 27 од Статутот на Акционерското друштво Водостопанство на Република Северна Македонија, во државна сопственост („Службен весник на Република Македонија“ бр.187/15, 94/16, 158/16, 146/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 114/19), Одборот на Директори на седницата одржана на ден 18.07.2024 година ја донесе следната:

О Д Л У К А

за одобрување на Извештај на независен ревизор

Член 1

Се одобрува Извештајот на независен ревизор изготвен од Друштво за ревизија и бизнис консалтинг А&БА Груп Дооел Скопје на Финансиските извештаи за 2022 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

Бр. 0202-
18.07.2024 година
Скопје

Одбор на директори

Претседател,

М-р Стојан Ефтимов

Ф4

**АД “Водостопанство на
Република Северна
Македонија”- Скопје**

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2022 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	4
- Извештај за сеопфатна добивка	5
- Извештај за промените во капиталот	6
- Извештај за паричните текови	7
- Белешки кон финансиските извештаи	8
- Прилози	

До:
Раководството и оснивачот на
АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиските извештаи

Ние бевме ангажирани да извршиме ревизија на придружните финансиски извештаи на АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото,“), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2022 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиските извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Заради прашањата опишани во пасусот “Основа за воздржување од давање мислење“, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за воздржување од давање мислење

1. Ние бевме назначени за ревизори на Друштвото по 31 декември 2022 година и не бевме во можност да го набљудуваме физичкиот попис на средствата и на обврските на почетокот на годината. Ние не бевме во состојба да се увериме во однос на количините и состојбата на залихата на 31 декември 2022 година преку други ревизорски постапки. Поради овие прашања, ние не бевме во состојба на утврдиме дали корекции би биле потребни во однос на евидентирани или неевидентирани залихи кои се составен дел на извештајот за финансиска состојба, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови.
2. Како што е обелоденето во Белешка 5, Друштвото со сотојба на 31 декември 2022 година има основни средства во износ од 4.297.696 илјади денари. Врз база на спроведените ревизорски процедури идентификувавме дека евидентираната набавна вредност и соодветната исправка на вредност на основните средства на датумот на известување не е усогласена со регистарот на основни средства (разлика во набавна вредност во износ од 3.559 илјади денари повисока материјална евиденција, разлика во тековна амортизација во износ од 467.514 илјади денари повисока финансиска евиденција и разлика во акумулирана амортизација во износ од 3.559 илјади денари повисока материјална евиденција). Понатаму, идентификувавме дека недвижниот имот е даден на Друштвото со право на користење од страна на Владата на Република Северна Македонија, односно Друштвото не е сопственик на недвижниот имот и нема целосна контрола и одлучувачко право за располагање со истото.
3. Како што е објавено во Белешката 10, кон придружните финансиски извештаи, салдото на побарувањата од купувачи со состојба на 31 декември 2022 година вклучува побарувања во износ од 467.880 илјади Денари. Нам не ни беа дадени соодветни податоци и информации во поглед на старосната структура на целокупните побарувањата и не бевме во можност целосно да ја спроведеме постапка на обезбедување на конфирмации за потврдување на салдата. Од доставената старосна структура на побарувања која се однесува само на побарувањата од купувачи од правни лица, идентификувавме побарувања од купувачи во износ од 170.329 илјади денари, кои што се постари од три години. Поради наведените прашања во овој параграф, ние не можевме да спроведеме сопствени проценки и со разумна сигурност да го утврдиме износот на потребната резервација поради оштетување на побарувањата од купувачите, која може да има материјално значаен ефект врз финансиската состојба и резултатот од работењето на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за воздржување од давање мислење (продолжува)

4. Како што е обелоденето во Белешка 15 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2022 година, со состојба на 31 декември 2022 година Друштвото има обврски спрема добавувачи во износ од 221.458 илјади денари. Ние до датумот на ревизорскиот извештај не бевме во можност целосно да ја спроведеме постапка на обезбедување на конфирмации за потврдување на салдата. Поради тоа, ние не можевме да спроведеме сопствени проценки и со разумна сигурност да го утврдиме износот на потенцијалните ефекти кај обврските спрема добавувачите, кои може да имаат материјално значаен ефект врз финансиската состојба и резултатот од работењето на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022.
5. Како што е обелоденето во Белешка 16, Друштвото има евидентирано одложени приходи од признавање на државни поддршки во износ од 4.203.974 илјади денари. Според добиената спецификација и детални прегледи кои што се на вкупен износ од 4.147.492 илјади денари, ние идентификувавме вкупна разлика во износ од 56.482 илјади денари, повисоко евидентирана сметководствена вредност. Ние не бевме во можност да се стекнеме со уверување за причините за останатото несогласување и да процениме дали и колкав би бил евентуалниот ефект кој наведените несогласувања би можеле да го имаат врз финансиските извештаи на Друштвото.
6. Согласно МСС 37 – Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, Друштвото треба да признае резервирање кога има сегашна обврска како резултат на минат настан, доколку е веројатно дека за подмирување на обврската ќе биде баран одлив на ресурси во кои се вградени економски користи и доколку може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Доколку овие услови не се исполнети, треба да се направи соодветно обелоденување од потенцијални неизвесни обврски кои што можат да постојат како резултат на соодветни настани. Ние од страна на Друштвото не добивме соодветна документација поврзана со судските спорови на Друштвото и поради тоа ние не бевме во можност да утврдиме дали постои потреба од дополнителни обелоденувања и/или евиденција на резервирања во рамките на финансиските извештаи заклучно со 31.12.2022 година.
7. До датумот на ревизорскиот извештај нам не ни беше дадена на увид целокупната побарана документација од страна на раководството. Поради ограничување на делокругот, ние не бевме во можност да ги спроведеме целосно ревизорските процедури и да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази за билансните позиции во извештајот за сеопфатна добивка и извештајот за финансиска состојба (недостаток на документација поврзана со средствата, обврските, приходите и расходите). Поради овие прашања, ние не бевме во состојба на утврдиме дали корекции би биле потребни во однос на евидентирани или неевидентирани трансакции и салда кои се составен дел на извештајот за финансиска состојба, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Воздржување од давање мислење

Поради значајноста на прашањата презентирани во пасусот „Основа за воздржување од давање на мислење“, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за изразување на ревизорско мислење. Следствено, ние не изразуваме мислење за финансиските извештаи на АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2022 година

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2022 година во согласност со член 240 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во Годишна сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2022, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2022.

А&БА Грууп дооел, Скопје

Овластен ревизор

Дарко Калин

02.01.2024

Управител

Дарко Калин

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република С Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2022 и 2021
Во илјади денари

	Белешка	2022	2021
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	4.295.263	4.684.430
Нематеријални средства	6	2.433	2.870
Долгорочни финансиски средства расположливи за продажба	7	5.805	5.805
		4.303.501	4.693.105
Тековни средства			
Залихи	9	22.779	17.816
Побарувања од купувачи и останати побарувања	10	470.363	490.722
Побарување за данок на добивка	11	1.256	1.256
Парични средства и еквиваленти	12	157.292	56.680
		651.690	566.474
Вкупно средства		4.955.191	5.259.579
Капитал и обврски			
Капитал			
Оснивачки капитал	13	129.150	36.150
Резерви		1.230	1.230
Акумулирани добивки		289.783	298.700
		420.163	336.080
Обврски			
Тековни обврски			
Краткорочни позајмици	14	-	93.000
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	15	4.526.358	4.829.796
Обврска за данок на добивка	16	8.670	703
		4.535.028	4.923.499
Вкупно капитал и обврски		4.955.191	5.259.579

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 24 март 2022 година од страна на раководството на Друштвото и потпишани во негово име од страна на:

Раководител на финансии
 Мерјем Рамадани

Директор
 Локман Љимани

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2022
Во илјади денари

	Белешка	2022	2021
Приходи од продажба	17	272.480	283.217
Останати деловни приходи	18	548.137	388.883
Промена на залихи			
Набавна вредност на продадени стоки			
Материјални трошоци	19	(121.379)	(64.248)
Трошоци за вработени	20	(233.819)	(221.720)
Депрецијација и амортизација	5,6	(325.212)	(261.138)
Останати деловни трошоци	21	(138.911)	(137.660)
Добивка/ (загуба) од оперативно работење		1.296	(12.666)
Финансиски приходи		4.780	3.451
Финансиски расходи	22	(6.543)	(7.993)
Добивка/ (загуба) пред оданочување		(467)	(17.208)
Данок на добивка	23	(8.450)	(3.225)
Нето (загуба) за годината		(8.917)	(20.433)
Останата сеопфатна добивка/ (загуба)		-	-
Вкупна сеопфатна (загуба) за годината		(8.917)	(20.433)

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2022
Во илјади денари

	Основачки капитал	Резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
На 01 јануари 2021 година	36.150	1.230	319.134	356.514
<i>Трансакции со сопствениците</i>				
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>	<i>36.150</i>	<i>1.230</i>	<i>319.134</i>	<i>356.514</i>
Добивка за годината	-	-	(20.433)	(20.433)
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	(20.433)	(20.433)
На 31 декември 2021 година	36.150	1.230	298.701	336.081
На 01 јануари 2022 година	36.150	1.230	298.701	336.081
<i>Трансакции со сопствениците</i>				
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>	<i>36.150</i>	<i>1.230</i>	<i>298.701</i>	<i>336.081</i>
Добивка за годината	-	-	(8.918)	(8.918)
Зголемување на основна главнина	93.000			93.000
Вкупна сеопфатна добивка	93.000	-	(8.918)	84.082
На 31 декември 2022 година	129.150	1.230	289.783	420.163

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2022
Во илјади денари

	2022	2021
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		
<i>Прилагодувања за:</i>		
Добивка/(загуба) пред оданочување	(467)	(17.208)
Амортизација на материјални средства и нематеријални средства	325.218	261.138
Вредносно усогласување на материјални и нематеријални средства	397	10
Вредносно усогласување на побарувања	6.000	49.642
Вредносно усогласување на залихи	-	2
Загуби/добивки врз основ на расходување и продажба на материјални и нематеријални средства	(37)	-
Кусоци/вишоци, нето	(29)	379
Отпис на обврски	(5.410)	-
Сметководствена корекција	77.677	-
Државни поддршки	(541.872)	(381.184)
Отпис на побарувања	84.519	(6.720)
Одобренија кон купувачи	554	463
Приход од вложувања	(809)	(783)
Приход од камати	(403)	(541)
Трошок за камати	6.543	7.902
Позитивни курсни разлики	-	(6)
Зголемување (намалување) на тековните средства		
Залихи	(4.934)	(2.255)
Побарувања од купувачи и останати побарувања	(70.714)	(14.604)
Останати тековни средства и претплати	-	(2.283)
Зголемување (намалување) на тековните обврски		
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	(298.028)	(5.995)
Обврски за данок од добивка	(483)	-
Останати тековни обврски и ПВР	-	3.890
<i>Нето паричен тек од работењето</i>	<i>(422.278)</i>	<i>(108.153)</i>
Платени камати	(6.543)	(7.902)
Нето готовина од деловни активности	(428.821)	(116.055)
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Набавка (продажба) на недвижности, постројки и опрема	(13.579)	(2.192)
Нематеријални средства	(72)	192
Вложувања во придружни друштва	809	783
Примени камати	403	541
Нето готовина од инвестициони активности	(12.439)	(676)
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Државни поддршки	541.872	123.878
Краткорочни финансиски обврски	(93.000)	-
Акционерски капитал и задржана добивка	93.000	-
Нето готовина од финансиски активности	541.872	123.878
Нето пораст (намалување) на готовина	100.612	7.147
Готовина на почетокот на годината	56.680	49.533
Готовина на крајот на годината	157.292	56.680

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост (во понатамошниот текст “Друштвото”) е акционерско друштво формирано во Скопје со Законот за водостопанство (“Службен весник на Република Македонија” бр.51/2015, 193//2015 и 189/2016.) Друштвото е регистрирано во Централниот Регистар под ЕМБС бр. 7080336 на 28.10.2015 година.

АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост е правен следбеник на поранешните водни стопанства: ВС Тиквеш-Кавадарци; ВС Брегалница-Кочани; ВС Скопско Поле-Скопје; ВС Прилепско Поле –Прилеп; ВС Кумановско-Липковско Поле- Куманово; ВС Струмичко Поле-Струмица; ВС Радовишко Поле-Радовиш; ВС Битолско Поле-Битола; ВС Полог-Гостивар; ВС Берово Берово; ВС Јужен Вардар-Гевгелија и ВС Преспа-Ресен.

Единствен сопственик/оснивач на Друштвото е Владата на Република Северна Македонија.

Седиште: 3-та Македонска бригада 1 бр.10а Скопје-Аеродром.

Основна дејност на Друштвото е 01.61: Помошни дејности за одгледување на посеви.Претежна дејност: Дејност од јавен интерес.

На 31 декември, 2022 година Друштвото има 580 вработени (2021: 584 вработени.)

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РСМ” бр. 28/2004 ... 06/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РСМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Основи за подготовка (продолжува)

Финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиски извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи претставуваат финансиски извештаи на Матичното Друштво и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговите подружници. Вложувањето на Матичното Друштво во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациона валута.

Финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.2. Трансакции искажани во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (“Денари”) по средниот курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2022	31 декември 2021
1 УСД	57,6535 Денари	54,3736 Денари
1 ЕУР	61,4932 Денари	61,6270 Денари

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Цената на чинење на недвижностите, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Опрема	4-25 години
Останата опрема и моторни возила	4 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.3. Нематеријални средства**

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

2.4. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентирираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентирираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребената вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина. Нефинансиските средства, освен гудвилот, што претрпеле оштетување се ревидираат за можни промени на оштетувањето на датата на известување.

2.5. Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањето на Друштвото во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.6. Финансиски средства**

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.7. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.8. Залихи**

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за комплетирање, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба.

2.9. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.10. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.11. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби***(а) Оснивачки капитал*

Оснивачкиот капитал се состои од објективната вредност на монетарните и немонетарните средства доделени од страна на основачот на Друштвото во моментот на неговото основање. Последователно, основачкиот капитал е зголемуван по пат на алокација на добивките и ревалоризационите резерви.

(б) Резерви

Резервите се состојат од законски резерви и ревалоризациони резерви. Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството на Друштвото.

(в) Акумулирани добивки/(загуби)

Акумулираната добивка/(загуба) ги вклучува задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.12. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски.

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски обврски (продолжува)**

Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.13. Трошоци за позајмување

Општите и трошоците за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.14. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Наем (продолжува)***Друштвото како закуподавач*

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемници. Непредвидените наемници се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемници се признаваат како одложен приход.

2.15. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.16. Надомести за вработените***Придонеси за пензиско осигурување*

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.17. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.18. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.19. Признавање на приходите и расходите**

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи и стоки

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Признавање на приходите и расходите (продолжува)****Пребивање на приходите и расходите**

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.20. Државни поддршки

Државните поддршки не се признаваат додека нема разумна сигурност дека Друштвото ќе ги исполни условите кои се наведени во договорите за поддршка како и сигурност дека поддршките ќе бидат примени.

Државните поддршки чии примарен услов е дека друштвото може да купува, гради или поинаку набавува нетековни средства, се признаени како одложен приход во Извештајот на финансиска состојба и пренесен во добивка или загуба на системска и рационална основа во текот на корисниот период на поврзаните средства.

2.21. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на оснивачот на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од раководството на Друштвото.

2.22. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.23. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.24. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2. Кредитен ризик

Ризикот од кредитирање се однесува на ризикот другата договорна страна да не ги исполни своите договорни обврски, што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото.

Друштвото нема значителна концентрација на ризик од кредитирање поради големиот број на клиенти и нивните различни деловни профили.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2022	2021
<i>Класи на финансиски средства - евидентирана вредност</i>		
Побарувања од купувачи, нето	454.970	474.217
Побарувања од вработени	1.547	1.496
Парични средства и еквиваленти	157.292	56.680
	613.809	532.393

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата, во рамките на одредените услови, на износите на побарувањата од купувачи. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од ликвидност.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	31 декември 2022			
	Тековни До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	4.526.358	-	-	-
Финансиски обврски	-	-	-	-
	4.526.358	-	-	-
	31 декември 2021			
	Тековни До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	4.829.796	-	-	-
Финансиски обврски	93.000	-	-	-
	-	-	-	-

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Ризикот од курсни разлики се јавува во главно и онаму каде постојат побарувања и обврски деноминирани во странски валути. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Друштвото има значителна изложеност на ризик од курсни разлики на датумите на известување како резултат на позајмиците. Трансакциите во најголема мера се извршуваат во домашната валута – Денар.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2022	2021
Средства		
Странска валута	7.872	5.751
	7.872	5.751
Обврски		
Странска валута	1.753	-
	1.753	-
Нето средства	6.119	5.751

Анализа на сензитивноста на странски валути

	% на промена на курсот	Ефект врз финансискиот резултат 2022	Ефект врз финансискиот резултат 2021
ЕУР	1%	122	115

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата погоре (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото не е значајно изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки, поради фактот што нема позајмици и други обврски, како и пласмани на финансиски средства со варијабилна каматна стапка. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година Друштвото не е изложено на ризик од каматни стапки поради тоа што нема каматносни обврски со варијабилни каматни стапки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

	2022	2021
Финансиски средства		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	157.074	56.635
	157.074	56.635
Финансиски обврски		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	-	-
	-	-

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

		2022	2021
	Нето износ	1%	-1%
Со променлива каматна стапка	157.074	1.571	(1.571)
	Нето износ	1%	-1%
Со променлива каматна стапка	56.635	566	(566)

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 1%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на оснивачот, да врати капитал на оснивачот, да изврши докапитализација или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 14, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2022	2021
Позајмици	-	93.000
Парични средства и еквиваленти	(157.292)	(56.680)
Нето обврски	(157.292)	36.320
Капитал	420.163	336.080
	0%	10,81%

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност (продолжува)

Со состојба на 31.12.2022 и 2021 година, Друштвото нема средства класифицирано во оваа категорија

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2022	2021	2022	2021
Средства				
Побарувања од купувачи, нето	454.970	474.217	454.970	474.217
Побарувања од вработени	1.547	1.496	1.547	1.496
Парични средства и еквиваленти	157.292	56.680	157.292	56.680
Вкупни средства	613.809	532.393	613.809	532.393
Обврски				
Финансиски обврски	-	93.000	-	93.000
Обврски кон добавувачи	213.528	120.258	213.528	120.258
Обврски кон вработени	16.526	16.137	16.526	16.137
Останати обврски	7.930	11.408	7.930	11.408
Вкупни обврски	237.984	240.803	237.984	240.803

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во оценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2022 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени оценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

Значајни смеководствени проценки (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструмент не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема, мебел и транспортн и сред.	Инвестиц ии во тек	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2021	32.011	11.379.323	308.573	75.248	11.795.155
Набавки	-	-	2.001	-	2.001
Отуѓувања	-	-	(1.783)	-	(1.783)
Состојба на 31 декември 2021	32.011	11.379.323	308.791	75.248	11.795.373
Набавки	-	3.002	10.103	3.552	13.655
Сметководствена корекција	-	162.978	1.444	-	167.424
Состојба на 31 декември 2022	32.011	11.545.303	320.338	78.800	11.976.452
Акумулирана депрецијација на 1 јануари 2021	-	6.641.886	209.882	-	6.851.768
Депрецијација	-	247.537	13.411	-	260.948
Намалување на депрецијација (отуѓувања)	-	-	(1.773)	-	(1.773)
Состојба на 31 декември 2021	-	6.889.423	221.520	-	7.110.943
Депрецијација	-	313.958	11.187	-	325.145
Сметководствена корекција	-	233.259	11.842	-	245.101
Состојба на 31 декември 2022	-	7.436.641	244.548	-	7.681.189
Нето сегашна вредност на:					
- 31 декември 2022	32.011	4.108.662	75.790	78.800	4.295.263
- 31 декември 2021	32.011	4.489.900	87.271	75.248	4.684.430

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2021	-	-	-
Набавки	2.772	2.601	5.373
Состојба на 31 декември 2021	2.772	2.601	5.373
Набавки	-	-	-
Сметководствена корекција	(77)	(287)	(364)
Состојба на 31 декември 2022	2.695	2.314	5.009
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2021	2.311	-	2.311
Амортизација	192	-	192
Состојба на 31 декември 2021	2.503	-	2.503
Амортизација	73	-	73
Состојба на 31 декември 2022	2.576	-	2.576
Нето сегашна вредност на:			
- 31 декември 2022	119	2.314	2.433
- 31 декември 2021	269	2.601	2.870

7. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО СРЕДСТВА РАСПОЛОЖИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2022	2021
Средства расположиви за продажба:		
Акции во Комерцијална банка АД-Скопје	1.305	1.305
Акции во УНИ Банка АД-Скопје	4.500	4.500
	5.805	5.805

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

31 декември 2022	Средства по обј.вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Побарувања од купувачи, нето	454.970	-	454.970
Побарувања од вработени	1.547	-	1.547
Парични средства и еквиваленти	157.292	-	157.292
	613.809	-	613.809
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски кон добавувачи		213.528	213.528
Обврски кон вработени		16.526	16.526
Вкупни обврски		230.054	230.054

31 декември 2021	Средства по обј.вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Побарувања од купувачи, нето	474.217	-	474.217
Побарувања од вработени	1.496	-	1.496
Парични средства и еквиваленти	56.680	-	56.680
	532.393	-	532.393
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски кон добавувачи		120.258	120.258
Обврски кон вработени		16.137	16.137
Вкупни обврски		136.395	136.395

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

9. ЗАЛИХА

	2022	2021
Суровини и материјали на залиха	21.891	14.740
Вредносно усогласување на залихите на суровини и материјали	(2.161)	(1.315)
Залиха на резервни делови	2.729	4.090
Вредносно усогласување на залиха на резервни делови	(218)	(217)
Ситен инвентар на залиха	364	336
Ситен инвентар во употреба	2.625	2.495
Залиха на автогуми	212	211
Автогуми во употреба	300	288
Вредносно усогласување на залихи на ситен инвентар, амбалажа и автогуми	(2.963)	(2.812)
	22.779	17.816

10. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2022	2021
Побарувања од купувачи во земјата	455.146	474.195
Спорни и сомнителни побарувања	127.419	132.867
Останати побарувања	22	22
	582.587	607.084
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	(127.617)	(132.867)
Вкупно побарувања од купувачи, нето	454.970	474.217
Останати побарувања		
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	4.839	4.840
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	7.872	5.751
Данок на додадена вредност	687	3.975
Побарувања за повеќе платен персонален данок на доход	10	10
Побарувања за повеќе платени придонеси и други давачки	1	1
Побарувања од вработените за повеќе исплатена плата и надоместоци на плата и други примања	324	349
Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања	1.223	1.147
Останати побарувања	325	326
Однапред платени трошоци	50	42
Останати однапред платени трошоци и пресметани приходи	62	64
Вкупно останати побарувања	15.393	16.505
	470.363	490.722

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

10. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (продолжува)

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од купувачите на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2022	Доспеани		Вкупно
	неоштетени	Оштетени	
Набавна вредност	455.168	127.419	582.587
Исправка на вредност	-	(127.617)	(127.617)
Нето евидентирана вредност	455.168	(198)	454.970

31 декември 2021

Набавна вредност	474.217	132.867	607.084
Исправка на вредност	-	(132.867)	(132.867)
Нето евидентирана вредност	474.217	-	474.217

11. ПОБАРУВАЊА ЗА ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2022	2021
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	1.256	1.256
	1.256	1.256

12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2022	2021
Денарски сметки кај домашни банки	157.074	56.635
Готовина во благајна	218	45
Состојба на 31 декември	157.292	56.680

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

13. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2022 година регистрираниот акционерски капитал на Друштвото изнесува 129.150 илјади Денари (2021: 36.150 илјади Денари). Структурата на капиталот на датумите на известување е како што следи:

	Удел	% според Централен регистар
Влада на РМ	129.150	100%
Состојба на 31 декември 2022	129.150	100%
Влада на РМ	36.150	100%
Состојба на 31 декември 2021	36.150	100%

14. КРАТКОРОЧНИ ПОЗАЈМИЦИ

	2022	2021
Краткорочни позајмици		
Безкаматна позајмица на износ од 93.000.000 МКД од Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на РСМ со рок на враќање до 31.12.2021 година.	-	93.000
Состојба на 31 декември	-	93.000

15. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2022	2021
Обврски спрема добавувачи во земјата	211.775	120.258
Обврски спрема добавувачи од странство	1.753	-
Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата	7.928	11.406
Обврски за камати (договорни и казнени)	2	2
Обврски за данокот на додадена вредност	51.043	56.637
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	5.883	4.796
Обврски за персонален данок на доход	39	39
Обврски за данок на имот	45	38
Обврски за останати даноци, придонеси и други давачки	26.575	24.317
Обврски за плата и надоместоци на плата	16.476	16.079
Обврски за надоместоци на трошоците на вработените	-	8
Останати обврски спрема вработените врз основа на колективни договори	50	50
Одложено признавање на приходи врз основа на државни поддршки	4.204.789	4.596.166
	4.526.358	4.829.796

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

16. ОБВРСКИ ЗА ДАНОК ОД ДОБИВКА

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Обврски за данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	8.670	703
	<u>8.670</u>	<u>703</u>

17. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од продажба на добра и услуги во земјата	242.140	249.543
Приходи од наемнини	6.708	5.110
Приходи од специфично работење на неповрзани друштва	33	-
Останати приходи од продажба на неповрзани друштва	23.599	28.564
	<u>272.480</u>	<u>283.217</u>

18. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	541.872	381.184
Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	5.410	6.407
Добивки од продажба на материјали и отпадоци	94	313
Вишоци	29	37
Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства	37	-
Останати приходи	695	943
Вкупно	<u>548.137</u>	<u>388.884</u>

19. ПОТРОШЕНИ СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ И РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Трошоци за енергија	115.647	58.188
Трошоци за сировини и материјали	3.502	3.814
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	1.477	1.984
Трошоци за материјали	335	133
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми	418	129
	<u>121.379</u>	<u>64.248</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2022	2021
Бруто плати	229.537	217.491
Останати трошоци за вработени	4.282	4.229
	233.819	221.720

21. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	2022	2021
Услуги за одржување и заштита	8.817	21.370
Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања	6.000	49.642
Наем - лизинг	5.411	5.731
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор на директори и управители	3.350	1.302
Трошоци за осигурување	2.418	2.247
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	1.828	2.143
Комунални услуги	1.495	2.885
Трошоци за репрезентација	1.349	647
Останати услуги	971	1.465
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	845	1.321
Вредносно усогласување на материјални и нематеријални средства	833	10
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	756	1.117
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	644	3.161
Расходи за дополнително одобрени попусти, рабат, рекламации и дадени примероци	554	287
Транспортни услуги	199	258
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	171	153
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	63	-
Казни, пенали, надоместоци за штети и друго	60	463
Вредносно усогласување (обезвреднување) на залихи	52	2
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	38	4.731
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	6	5
Трошоци за истражување и развој	-	5
Трошоци за спонзорства и донации	-	30
Кусоци, кало, растур, расипување и кршење	-	416
Останати трошоци на работењето	18.604	36.726
Останати расходи од работењето	84.447	1.543
	138.911	137.660

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

22. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2022	2021
Приходи		
Приходи од камати	403	540
Приходи од вложувања	809	783
Приходи врз основа на позитивни курсни разлики	-	6
Останати финансиски приходи од поврзани друштва	143	2
Останати финансиски приходи	3.425	2.120
Вкупно приходи	4.780	3.451
Расходи		
Расходи по камати	6.543	7.904
Останати финансиски расходи	-	89
Вкупно расходи	6.543	7.993
Финансиски приходи (расходи), нето	(1.763)	(4.542)

23. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2022 и 2021 е како што следи:

	2022	2021
Добивка/(загуба) пред оданочување за годината	(467)	(17.208)
<i>Усогласување за:</i>		
Неодбитни трошоци за даночни цели	91.905	54.685
Даночна основа	91.438	37.477
<i>Намалување на даночна основа</i>	6.938	5.226
Основа за оданочување по намалување	84.500	32.251
Даночна стапка	10%	10%
Пресметан тековен данок на добивка по стапка од 10%	8.450	3.225
Намалување на пресметан данок за дадена донација	-	-
Тековен данок на добивка	8.450	3.225
<i>Ефективна даночна стапка</i>	<i>(1809,42%)</i>	<i>(18,74%)</i>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

24. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2022 не се покренати судски постапки против Друштвото. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежи на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиски извештаи.

Хипотеки

Друштвото заклучно 31 декември 2022 нема залог врз недвижностите постројки и опрема.

25. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Со состојба 31 декември 2022 година, АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје не евидентира трансакции со поврзани субјекти.

	<u>Побарувања</u>	<u>Обврски</u>	<u>Приходи</u>	<u>Расходи</u>
2022				
Клучен раководен кадар	-	-	-	167
Вкупно	-	-	-	167
2021				
Клучен раководен кадар	-	-	-	2.100
Вкупно	-	-	-	2.100

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2022

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

26. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2022 година - датум на известувањето, до денот на одобрување на овие финансиски извештаи нема настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2022